

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση του παραθέματος (**ΚΕΙΜΕΝΟ Α**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

Ως προς το περιεχόμενο της φράσης του Βολταίρου:

- «Δεν συμφωνώ ούτε με μια λέξη από όσα λες, αλλά θα υπερασπίσω μέχρι θανάτου το δικαίωμά σου να τα λες»

Ως προς τη συσχέτιση της παραπάνω φράσης με την ιδέα που στόχευε να υποστηρίξει:

- «[...]υπέρμαχος της ατομικής ελευθερίας»
- «Θεωρούσε βαρβαρότητα κάθε περιορισμό της ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης γνώμης»

Οι μαθητές/-τριες καλούνται να σχολιάσουν κριτικά το περιεχόμενο της φράσης του Βολταίρου (διατύπωση διαφωνίας με σεβασμό στη γνώμη του άλλου), μέσω της οποίας ο Γάλλος διανοητής επιχειρεί να υποστηρίξει την ιδέα της ελευθερίας λόγου και έκφρασης γνώμης.

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση του παραθέματος (**ΚΕΙΜΕΝΟ Β**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Στις χρηματαγορές... για να τον πάρει με τη θρησκεία του»
- «Αν υπήρχε τρόπος να διαλογιστεί κανείς με συνέπεια πάνω στη θρησκεία... εκτεθειμένοι σε κάθε λογής πλάνες.»

Οι μαθητές/-τριες καλούνται να σχολιάσουν κριτικά το περιεχόμενο της επιχειρηματολογίας του Βολταίρου για την υποστήριξη της ανεξιθρησκίας, μέσω της εστίασης:

α) στο παράδειγμα που αντλεί από τις συνθήκες της εποχής (άνοιγμα αγορών- ανάπτυξη εμπορίου) προκειμένου να δείξει ότι οι διαφορετικές θρησκευτικές πεποιθήσεις δεν εμποδίζουν τους ανθρώπους να συνδιαλλαχθούν μέσω του εμπορίου, καθώς κανείς δεν επιδιώκει να επιβάλλει τις πεποιθήσεις του στον άλλον

β) στο συμπέρασμα που καταλήγει, στο πλαίσιο του η ανάγκη για διαλλακτικότητα και πνευματική ανεκτικότητα προβάλλεται ως υπαγορευόμενη από την ίδια τη λογική («τρόπος να διαλογιστεί κανείς με σύνεση πάνω στη θρησκεία») και προτάσσεται ως κοινό χρέος όλων δεδομένου ότι όλοι είμαστε επιρρεπείς σε λάθη και πλάνες.

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 7, 1. Ο Διαφωτισμός, β. Οι ιδέες και οι φορείς τους] μπορεί να γίνει σύνδεση με την αναφορά:

- «[...] στρέφονται κατά του θρησκευτικού φανατισμού... κυρίως ο Βολταίρος [...]»